

Obecný zákon o zavedení eura v České republice

- základní principy

I. Cíl a účel právní normy

Cílem zákona o zavedení eura v České republice (dále jen „Obecný zákon“) je vytvořit obecné právní předpoklady pro zavedení měny euro v České republice (dále jen „ČR“) a začlenění ČR do eurozóny. Obecný zákon by měl pokrývat nejzávažnější právní aspekty zavedení eura v ČR a aspekty, které jsou společné pro více oblastí.

ČR se již v souvislosti se svým přistoupením k Evropské unii zavázala přijmout po splnění nezbytných podmínek vyplývajících z práva Evropských společenství (dále jen „ES“) společnou měnu euro. V současné době se sice ČR účastní třetí fáze Hospodářské a měnové unie, ale jako země, na kterou je uplatňována přechodná výjimka pro zavedení eura ve smyslu čl. 122 Smlouvy o založení ES. Podmínkou pro přijetí do eurozóny je splnění vstupních makroekonomických kritérií (tzv. maastrichtská kritéria) a provedení některých legislativních úprav (přízpůsobení právního řádu ČR pro zavedení eura).

Obecný zákon by měl poskytnout základní právní rámec pro úspěšný a hladký přechod na novou měnu. Bude navazovat na základní nařízení práva ES týkající se zavedení eura¹ a zároveň respektovat judikaturu Evropského soudního dvora k této problematice.²

Obecný zákon bude také východiskem pro novelizaci dalších právních předpisů nutnou pro zavedení eura. Přestože *stricto sensu* není z pohledu práva ES rozsáhlá novelizace

¹ nařízení Rady č. 1103/97/ES ze dne 17. června 1997 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura, ve znění nařízení Rady č. 2595/2000/ES ze dne 27. listopadu 2000, nařízení Rady č. 974/98/ES ze dne 3. května 1998 o zavedení eura, ve znění nařízení Rady č. 2596/2000/ES ze dne 27. listopadu 2000, nařízení Rady č. 2169/2005/ES ze dne 21. prosince 2005 a nařízení Rady č. 1647/2006/ES ze dne 7. listopadu 2006 a nařízení Rady č. 2866/98/ES ze dne 31. prosince 1998 o přepočítacích koeficientech mezi eurem a měnami členských států přijímajících euro, ve znění nařízení Rady č. 1478/2000/ES ze dne 19. června 2000 a nařízení Rady č. 1086/2006/ES ze dne 11. července 2006

² rozsudky C-19/03 ze dne 14. září 2004 Verbraucher-Zentrale Hamburg eV proti O2 Germany a C-359/05 Estager SA proti Receveur principal de la recette des douanes de Brive

právního řádu členského státu nezbytná, neboť se použijí přímo aplikovatelná nařízení ES, podle kterých se odkazy na národní měnu považují za odkazy na euro podle příslušných přepočítacích koeficientů³, většina členských států vzhledem k zachování principu právní jistoty přikročila k tomu, že změnila ve svých právních předpisech částky a odkazy na národní měnu. Tento tzv. změnový zákon může být buď součástí Obecného zákona, jak je tomu částečně u navrhovaného slovenského Obecného zákona, nebo může být předkládán samostatně. ČR se v současnosti v návaznosti na Národní plán zavedení eura přiklání k variantě předložit změnový zákon samostatně. To znamená, že vedle Obecného zákona bude připraven ještě změnový zákon, který bude konkrétně novelizovat jednotlivé právní předpisy obsahující odkazy na národní měnu. Oba zákony však musí být ve vzájemném souladu. Provedením analýzy právního řádu za účelem identifikace právních předpisů, které by měly být zařazeny do změnového zákona je pověřena pracovní skupina Národní koordinační skupiny pro legislativu pod vedením Ministerstva spravedlnosti.

Příkladem odlišného přístupu, než který zvolila Česká republika, je Slovinsko, které připravilo pouze stručný obecný zákon o zavedení eura s tím, že odkazy na národní měnu ve zvláštních právních předpisech se považují za odkazy na euro v souladu s výše uvedeným nařízením 1103/97/ES a technická novelizace těchto předpisů je předpokládána v budoucnu, prakticky u příležitosti jiných věcných novelizací těchto předpisů.

Z hlediska legislativní techniky existuje několik možností, jak legislativně zajistit potřebnou změnu odkazů na národní měnu na odkazy na euro. Česká republika v současnosti volí předložení změnového zákona vedle Obecného zákona, ovšem ještě před dnem zavedení eura. Tento přístup byl zvolen zejména z důvodu právní jistoty, kdy občan po zavedení eura v právních předpisech vždy uvidí odkaz na euro a nebude muset přepočítávat. Dalším formálním důvodem je dále v současnosti nemožná tzv. nepřímá novelizace zákona, kdy Obecný zákon nemůže, podle obecné zásady „lex posterior derogat legi priori“, jakožto právní předpis pozdější prostým zavedením peněžní jednotky euro na území České republiky nepřímo měnit právní předpis dřívější, neboť v současnosti je striktně vyžadována pouze tzv. novela přímá, kdy novelizace se provádí vždy novelizací stejného předpisu. V této souvislosti je třeba upozornit na výjimku z pravidla přímé novely, která byla využita při přechodu z československých korun na koruny české. O možnosti využít nepřímou novelu se vede

³ čl. 14 nařízení č. 974/98/ES

debata s Legislativní radou vlády, která ještě není ukončena, a je proto třeba vycházet z výše uvedeného východiska.

II. Základní principy Obecného zákona, jeho obsah

Pokud jde o obsah Obecného zákona, je třeba předeslat, že jeho základní principy jsou v podstatě totožné se základními principy zavádění eura, jak vyplývají z platných evropských předpisů. Obecný zákon bude obsahovat ustanovení o opatřeních souvisejících se zavedením eura jako měny a bankovek a mincí znějících na euro jako zákonných platidel v České republice – půjde o princip jednorázového zavedení eura, tzv. velký třesk – tedy princip rozdílný od postupu ve většině současných zemí eurozóny, kde proběhlo přechodné období, v němž euro bylo po dobu 3 let pouze měnou používanou bezhotovostně a až poté byly eurobankovky a euromince v oběhu jako zákonné platidlo. Naopak tzv. velký třesk proběhl 1.1.2007 ve Slovinsku.

Dále bude obsahem Obecného zákona zejména odkaz na přepočítací koeficient a odkaz na způsob přepočtu z koruny na eura, případně na jiné měny. Přepočítací koeficient bude stanoven Radou EU ve zvláštním nařízení (novelizací nařízení Rady č. 2866/1998/ES). Zákon tedy bude odkazovat na předpis, který ke dni jeho platnosti nebude existovat, a který však nabude účinnosti současně se zákonem.⁴ Všechny korunové hodnoty se budou přepočítávat pouze na základě tohoto koeficientu a nebude možné použít přepočítací poměr jiný. Přepočítací koeficient bude stanoven na šest platných číslic a bude vyjadřovat ekvivalent jednoho eura v českých korunách. Přepočítací koeficient nesmí být zaokrouhlován ani upravován na menší počet platných číslic. Ode dne zavedení eura v České republice bude nutné považovat odkazy v právních předpisech, správních aktech, soudních rozhodnutích, právních úkonech a jiných nástrojích majících právní účinky (nařízení 1103/97/ES používá souhrnný termín „právní nástroje“) na české koruny za odkazy na euro přepočítané podle stanoveného přepočítacího koeficientu.

⁴ K tomu je třeba dodat, že je nutné, aby některá ustanovení Obecného zákona nabyla účinnosti ještě před zavedením eura – jde zejména o ustanovení upravující dvojitě označování cen, které má začít zhruba jeden měsíc poté, co bude stanoven přepočítací koeficient (tedy bude se provádět orientačně půl roku před dnem zavedení eura), a pro konverzi cen.

1. Princip kontinuity právních závazků

Základním principem, který již vyplývá z nařízení ES a bude zakotven i v Obecném zákoně, je princip kontinuity právních závazků. Zavedení eura nesmí ovlivnit platnost právních nástrojů, kterými se rozumí právní předpisy, rozhodnutí soudů a správních orgánů, smlouvy, jednostranné právní akty, platební nástroje jiné než bankovky a mince a ostatní dokumenty a nástroje mající právní účinek. Zavedení eura, nemění obsah závazků a neopravňuje žádnou ze stran právního vztahu k jakýmkoli jednostranným změnám nebo ukončení tohoto vztahu. Tento princip zajišťuje právní jistotu.

S principem kontinuity souvisí princip předcházení zvyšování cen v souvislosti se zaváděním eura, ze kterého vyplývá, že zavedení eura by nemělo ovlivnit cenovou stabilitu v dodavatelsko-odběratelských vztazích, vývoj cen bude pravidelně monitorován. Je otázkou, zda a do jaké míry tento princip upravovat přímo v Obecném zákoně. Naopak je třeba v zákoně upravit kontrolu dodržování pravidel přepočtu a duálního označování cen a sankce za jejich porušování.

2. Princip nepoškození občana, princip neutrality

Zavedení eura by mělo mít neutrální dopady na všechny subjekty a mělo by zůstat bez vlivu na veřejné rozpočty. Zavedení eura především nesmí poškodit občany a spotřebitele. Z toho vyplývá, že částky daní a poplatků, které odvádějí občané do veřejných rozpočtů, pokud se nepřevědou přesně podle stanovených pravidel přepočtu, jak jsou uvedena níže, se upraví (zarovnají) směrem dolů, vratky daní a částky výnosů daní zasílané příjemcům dle rozpočtového určení daní a platby státu občanům se upraví (zarovnají) směrem nahoru. Tento postup se ovšem neuplatní při platbách ve prospěch státu z důvodu porušení právních předpisů, tedy pokut a jiných plateb sankčního charakteru, kde se bude postupovat podle standardních pravidel zaokrouhlování.

3. Zaokrouhlování a zarovnávání.

Obecné principy zaokrouhlování jsou obsaženy v nařízení č. 1103/97/ES: částky, které mají být zaplacený nebo vyúčtovány, se zaokrouhlují na dvě desetinná místa, tzn. na nejbližší

cent. Jedná se však o nařízení minimální ochrany - tzn. že členské státy si mohou určit podrobnější právní úpravu, pokud je tato pro občany výhodná. V rámci Obecného zákona budou proto upravena pravidla pro zaokrouhlování na nižší řády, tedy na tři až čtyři desetinná místa u některých vybraných komodit (např. elektřina, zemní plyn, voda pitná dodaná a odvedená, některé služby elektronických komunikací, pohonné hmoty apod.). Zaokrouhlovat je zpravidla třeba konečnou částku, která je vyúčtována nebo má být zaplacená, nikoliv mezičástky (např. ceny časových jednotek telefonních hovorů), aby nebyl zaokrouhlením těchto nepatrných částek občan poškozen. Na druhé straně z evropského práva vyplývá nutnost respektovat smluvní volnost stran a proto je třeba uvážit, do jaké míry tato pravidla uzákonit anebo ponechat ve formě doporučení.

V určitých výjimečných případech nemusí být použítí částky vzniklé zaokrouhlením v právních předpisech vhodné. V takovýchto případech bude nutné přikročit k novému stanovení částky- tzv. zarovnávaní. Obecný zákon by měl obecně stanovit i principy a podmínky využití metody zarovnávaní: výjimečnost, odůvodněnost, posuzování případ od případu, nutnost dodržení zásady právní jistoty a dostatečné informovanosti veřejnosti. Zde je možné vycházet z výše uvedeného rozsudku Evropského soudního dvora ve věci Estager.

4. Duální cirkulace

Obecný zákon by měl upravovat podmínky tzv. duální cirkulace, tedy období, kdy budou souběžně cirkulovat bankovky a mince znějící na koruny české a eurobankovky a euromince. Toto období bylo Národním plánem zavedení eura určeno na dva kalendářní týdny. Zákon stanoví první a poslední den duálního období. Uplynutím posledního dne duálního období přestanou být bankovky a mince znějící na koruny české zákonnými platidly na území České republiky. Poměrně krátké období duální cirkulace je odůvodněno tím, že je žádoucí, aby euro nahradilo novou měnu co nejrychleji. Vzhledem k tomu, že bankovky a mince společné měny budou obíhat v době zavedení eura v České republice ve většině sousedních zemí a většina obyvatel České republiky běžně euro používá při pobytech v zemích eurozóny i jinde, lze toto období považovat za dostatečné. Během období duální cirkulace mají vybrané subjekty povinnost přijímat při platbách bankovky a mince znějící na koruny české i eura, a vydávat zpět pouze eurobankovky a euromince.

5. Duální označování cen

Obecný zákon upraví pravidla duálního označování cen, tj. období, kdy se ceny v obchodech, částky na výplatních páskách a zůstatky na bankovních účtech atd. budou uvádět jak v českých korunách, tak v eurech. Předpokládaná délka tohoto období je půl roku přede dnem zavedení eura, přičemž má začít nejpozději měsíc od oznámení přepočítacího koeficientu, a poté do konce kalendářního roku, kdy bylo euro zavedeno. Po skončení tohoto období mohou být ceny udávány v obou měnách na dobrovolné bázi. Cílem duálního označování cen je umožnit občanům přivyknout nové měně a rychleji se orientovat. Příklady z ostatních členských států však ukázaly, že příliš dlouhé období duálního označování cen může být naopak kontraproduktivní. Je nutné, aby od určitého okamžiku bylo euro nejen oběživem, kterým občané platí, ale které i považují za své, např. porovnávají si ceny výrobků již přímo v eurech, nikoliv ve staré měně apod. Zákon bude obsahovat zmocnění k vydání podzákonných právních předpisů, které stanoví podrobnější pravidla pro duální označování cen, jeho formu a rovněž okruh výjimek z této povinnosti. Je třeba dodat, že povinnost duálního označování cen budou mít povinné subjekty pouze ve vztahu k fyzickým osobám, spotřebitelům, tedy neuplatní se např. ve vztazích mezi podnikateli. Zde je možné stanovit dispozitivně, že ceníky zboží a služeb, nejde-li o prodej konečnému spotřebiteli, budou obsahovat dvojí ceny.

Duální označování cen před a po zavedení eura musí vždy vycházet z přepočtu provedeného pomocí přepočítacího koeficientu.

6. Konverze peněžních prostředků na účtech

Obecný zákon stanoví pravidla pro konverzi peněžních prostředků na bankovních účtech. Konverze prostředků na bankovních účtech bude bezplatná a klienti musí být úvěrovými institucemi včas a jasně informováni o podmínkách konverze. Zákon stanoví rovněž pravidla pro převedení referenčních úrokových sazeb na sazby platné v eurozóně včetně časování změny úrokové sazby.

7. Výměna oběživa

Obecný zákon stanoví pravidla pro výměnu oběživa. Výměnu budou zajišťovat Česká národní banka, úvěrové instituce provádějící pokladní operace a další subjekty určené zákonem⁵ bezplatně minimálně po dobu šesti měsíců po zavedení eura. V Obecném zákoně budou upraveny další podrobnosti⁶, případně zde bude zmocnění pro úpravu technických podrobností vyhláškou ČNB. Po skončení půlročního období bezplatné výměny u výše uvedených subjektů bude bezplatnou výměnu nadále provádět Česká národní banka. Zákon stanoví délku období, po které bude Česká národní banka bankovky a mince znějící na koruny české vyměňovat a způsob zúčtování těch bankovek a mincí, které nebudou předloženy k výměně. Budou stanoveny povinnosti orgánů státní správy a místní samosprávy při zajišťování výměny bankovek a mincí.

8. Přeměna jmenovité hodnoty cenných papírů

Obecný zákon upraví pravidla pro přeměnu jmenovité hodnoty jednotlivých druhů cenných papírů. S ohledem na podobu cenných papírů⁷ budou stanoveny povinnosti při přeměně jmenovité hodnoty cenných papírů emitentům případně dalším subjektům. Kromě povinnosti provést rozhodnutí o přeměně za použití stanoveného přepočítacího koeficientu a zaokrouhlení se jedná o povinnost předložit listinný cenný papír k vyznačení přeměny, povinnost vyznačit přeměnu jmenovité hodnoty na listinném cenném papíru či změnit údaj o jmenovité hodnotě v případě zaknihovaných cenných papírů a dále především o povinnosti informační a oznamovací. Povinnosti při přeměně jmenovité hodnoty cenných papírů budou vykonávány jednotlivými subjekty bezplatně. Obecný zákon také určí jednotlivé lhůty pro plnění těchto povinností a případně právní následky při jejich nedodržení. Dále budou stanoveny výjimky z obecné povinnosti přeměny jmenovité hodnoty cenných papírů např. u dluhopisů se splatností do několika měsíců po datu zavedení eura.

⁵ např. právnické osoby poskytující peněžní služby podle poštovního zákona

⁶ např. povinnost ohlásit předem výměnu velkých částek, maximální hodnotu jedné výměny apod.

⁷ tj. zda se jedná o listinné či zaknihované cenné papíry

9. Ostatní otázky

Je vhodné dále zařadit do Obecného zákona rovněž úpravu pro oblast účetnictví a auditu a to proto, že se bezprostředně dotýká všech účetních jednotek. Základním principem je zde zajištění právní jistoty účetních jednotek při vedení účetnictví, resp. kontinuity vedení účetnictví. To znamená, že přechod na euro nezmění rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost stanovené zákonem o účetnictví a prováděcími vyhláškami včetně sestavování účetní závěrky a obsahového vymezení rozvahových položek atd.

Právo ES neupravuje zavedení eura v případě zajištění „bilanční kontinuity“. Při řešení tohoto problému je proto nutné pro zajištění co nejpřesnějšího přepočtu Kč na euro použít zaokrouhlení na nejbližší cent.

Vezmeme-li pro názornost za příklad zavedení eura ke dni 1.1.2012, pak pravidla pro oblast účetnictví se použijí následujícím způsobem: účetní jednotky povedou účetnictví v roce 2011 (rok €-1) v korunách. Všechny účetní jednotky budou mít povinnost k 31.12. 2011 (rok €-1) sestavit účetní závěrku. Ke dni zavedení eura k 1.1. 2012 (rok €) budou mít všechny účetní jednotky povinnost sestavit zahajovací rozvahu, která kromě požadované struktury a údajů v Kč bude obsahovat i údaje v eurech. Převod z Kč na euro bude proveden podle článku 4 a 5 nařízení 1103/97/ES. Tyto údaje budou uvedeny jako minulé účetní období v následující účetní závěrce. Účetní jednotky, jejichž účetním obdobím je hospodářský rok, uvádějí v rozvaze (bilanci) namísto informací za minulé účetní období údaje zahajovací rozvahy ke dni zavedení eura. Ve výkazu zisku a ztráty se informace za minulé účetní období neuvádějí. Od okamžiku zavedení eura budou účetní jednotky povinny vést účetnictví v eurech. Při konverzi korunových hodnot na eura, jak je uvedeno výše, nebudou účtovány žádné poplatky s tím spojené.

Konečně upraví Obecný zákon způsoby kontroly nad jeho dodržováním a sankce. Důsledné vynucování povinností spojených s přechodem na euro spolu s možností rychle zjednat nápravu v případě nedostatků (sankce) nejen zajistí hladký průběh celého procesu, ale je také nezbytným předpokladem důvěryhodnosti tohoto procesu v očích občanů. Zákon stanoví, který orgán bude sankce ukládat, vybírat, vymáhat a podle jakého právního předpisu a také určí, příjmem kterých rozpočtů sankce budou.

III. Harmonogram a procesní postup

Zavedení nové měny je komplexním procesem, který se podstatně dotkne téměř všech subjektů. Je proto třeba přijmout Obecný zákon s dostatečnou legisvakancí lhůtou, aby se subjekty mohly v předstihu na tuto změnu připravit. V souladu s Národním plánem zavedení eura by měl Obecný zákon nabytí platnosti minimálně 18-24 měsíců přede dnem zavedení eura v ČR. Účinnosti nabude Obecný zákon až dnem zavedení eura. Je však nutné, aby některá jeho ustanovení nabyla účinnosti ještě před tímto datem⁸. V souladu s Národním plánem zavedení eura nebude vypracován věcný záměr zákona, ale bude připraveno přímo paragrafové znění v souladu s čl. 3 odst. 3 Legislativních pravidel vlády. Tento postup je odůvodněn tím, že Obecný zákon je vzhledem ke své povaze především implementačním opatřením k předpisům ES. Obecný zákon bude nutné konzultovat s Evropskou centrální bankou v souladu s rozhodnutím Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Konkrétní podoba harmonogramu je závislá na stanovení data zavedení eura. Jeho předběžná podoba je následující:

Příprava paragrafovaného znění zákona:	4 měsíce
Vnitřní připomínkové řízení:	3 týdny (včetně vypořádání připomínek)
Mezirezortní připomínkové řízení:	2 měsíce (včetně vypořádání připomínek)
Konzultace ECB:	1 měsíc min.
Legislativní rada vlády:	2 měsíce
Projednávání zákona Parlamentem:	7 měsíců
Prezident, Sbírka zákonů:	1 měsíc
Nabytí platnosti Obecného zákona:	18 - 24 měsíců před dnem zavedení eura
Nabytí účinnosti Obecného zákona:	den zavedení eura

⁸ např. pravidla pro duální označování cen a konverzi cen

Z výše uvedeného vyplývá, že je optimální s přípravou paragrafovaného znění začít zhruba tři a půl roku před dnem zavedení eura (konkrétně necelých 36 až 42 měsíců). Pokud by se s přípravou paragrafovaného znění začalo předčasně, aniž by byly dořešeny otevřené otázky, které jsou popsány v části II. tohoto dokumentu, a byla přijata příslušná politická rozhodnutí, hrozila by nejen příliš dlouhá legisvakannční lhůta, ale i situace, že by Obecný zákon nebyl schopen reagovat na aktuální vývoj. Získaný čas bude možné rovněž využít ke sledování procesu zavádění eura a jeho legislativních otázek v dalších zemích.

IV. Aktuální úkoly

Jak vyplývá z výše uvedeného, je třeba dořešit některé dosud otevřené otázky. Jde zejména o volbu legislativní techniky, jak je naznačena v části I. tohoto dokumentu – tedy zda a jakým způsobem novelizovat zvláštní právní předpisy, které obsahují částky v českých korunách. V části II. jsou pak uvedeny další otázky, které jsou v této fázi zatím otevřené, zejména jde o způsob aplikace zaokrouhlovacích pravidel a forma nastavení regulace v této oblasti.

V Praze dne 18.10.2007

Zpracoval odbor 35 Ministerstva financí České republiky – Legislativa finančního trhu

Přílohy:	1	Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci C-395/05
	2	Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci C-19/03
	3	Odkazy na předpisy ES týkající se zavedení eura
	4	Odkazy na obecné zákony o zavedení eura ve Slovenské republice a ve Slovinské republice

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

18. ledna 2007 (*)

„Hospodářská a měnová politika – Nařízení (ES) č. 1103/97 a č. 974/98 – Zavedení eura – Přepočítání mezi národními měnovými jednotkami a jednotkou euro – Právní úprava členského státu o úpravě hodnoty některých částek vyjádřených v právních předpisech tohoto státu v národní měně na eura“

Ve věci C-359/05,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím tribunal de grande instance de Brive-la-Gaillarde (Francie) ze dne 9. září 2005, došlým Soudnímu dvoru dne 26. září 2005, v řízení

Estager SA

proti

Receveur principal de la recette des douanes de Brive,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, J. Klučka, R. Silva de Lapuerta (zpravodaj), J. Makarczyk a G. Arestis, soudci,

generální advokát: M. Poiares Maduro,

vedoucí soudní kanceláře: B. Fülöp, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 7. září 2006,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Estager SA F. Genot-Delbecque a N. Petrignet, avocates,
- za francouzskou vládu G. de Berguesem a J.-C. Gracieu, jako zmocněnci,
- za Komisi Evropských společenství J.-F. Pasquierem a P. Aaltem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 26. října 2006,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Rady (ES) č. 1103/97 ze dne 17. června 1997 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura (Úř. věst. L 162, s. 1; Zvl. vyd. 10/01, s. 81) a nařízení Rady (ES) č. 974/98 ze dne 3. května 1998 o zavedení eura (Úř. věst. L 139, s. 1; Zvl. vyd. 10/01, s. 111).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Estager SA (dále jen „Estager“) a receveur principal de la recette des douanes de Brive (dále jen „receveur principal“) ve věci zvýšení daně uplatňované na produkci mouky, krupice a krupičky z měkké pšenice dodanou nebo uváděnou na trh za účelem lidské spotřeby (dále jen „daň“) během přechodu na euro.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

- 3 Podle článku 1 nařízení č. 1103/97:

„Pro účely tohoto nařízení se:

- ‚právními nástroji‘ rozumějí právní předpisy, správní akty, soudní rozhodnutí, smlouvy, jednostranné právní akty, platební nástroje jiné než bankovky a mince a ostatní nástroje mající právní účinek,

[...]

- 4 Článek 3 uvedeného nařízení stanoví:

„Zavedení eura nepůsobí změnu jakýchkoli ustanovení právních nástrojů ani osvobození od dluhu, ani neopravňuje k nesplnění právních závazků, ani nepřiznává některé ze stran oprávnění takový právní nástroj jednostranně změnit či ukončit jeho platnost. Toto ustanovení se použije, nedohodnou-li se strany jinak.“

- 5 Článek 4 téhož nařízení stanoví:

„1. Přepočítací koeficienty budou přijaty v podobě jednoho eura vyjádřeného v jednotlivých národních měnách zúčastněných členských států. Budou vyjádřeny na šest platných číslic.

2. Přepočítací koeficienty nebudou při přepočtech zaokrouhlovány ani upravovány na méně platných číslic.

3. Přepočítací koeficienty se použijí pro přepočty mezi jednotkou euro a národními měnovými jednotkami v obou směrech. Inverzní koeficienty odvozené z přepočítacích koeficientů se nebudou používat.

4. Peněžní částky, které mají být přepočteny z některé národní měnové jednotky na jinou, budou nejprve přepočteny na peněžní částku vyjádřenou v jednotce euro, přičemž tato částka smí být zaokrouhlena, avšak nejméně na tři desetinná místa, a poté budou přepočteny na druhou národní měnovou jednotku. Jiný způsob přepočtu lze použít jen tehdy, přinese-li stejné výsledky.“

- 6 Článek 5 nařízení č. 1103/97 zní takto:

„Peněžní částky, které mají být zaplacený či vyúčtovány, budou při zaokrouhlování po přepočtu na jednotku euro podle článku 4 zaokrouhleny nahoru nebo dolů na nejbližší cent. Při přepočtu na národní měnovou jednotku budou peněžní částky, které mají být zaplacený nebo vyúčtovány, zaokrouhleny nahoru nebo dolů na nejbližší dílčí jednotku, nebo pokud taková dílčí jednotka neexistuje, na nejbližší existující jednotku, anebo podle vnitrostátních právních předpisů nebo zvyklostí na násobek nebo zlomek dílčí jednotky nebo národní měnové jednotky. Vede-li použití přepočítacího koeficientu k výsledku nacházejícímu se přesně ve středu, zaokrouhlí se částka nahoru.“

7 Článek 7 nařízení č. 974/98 stanoví, že nahrazení měny jednotlivých zúčastněných členských států eurem nemění samo o sobě denominaci právních nástrojů existujících ke dni nahrazení.

8 Článek 14 téhož nařízení stanoví:

„Odkazují-li právní nástroje existující ke konci přechodného období na národní měnové jednotky, považují se tyto odkazy za odkazy na jednotku euro podle příslušných přepočítacích koeficientů. Použijí se pravidla pro zaokrouhlování stanovená v nařízení [...] č. 1103/97.“

9 Na základě článku 1 nařízení Rady (ES) č. 2866/98 ze dne 31. prosince 1998 o přepočítacích koeficientech mezi eurem a měnami členských států přijímajících euro (Úř. věst. L 359, s. 1) je neodvolatelně stanovený přepočítací koeficient mezi eurem a francouzským frankem jedno euro za 6,55957 FRF.

Vnitrostátní právní úprava

10 Daň byla zavedena článkem 1618f francouzského code général des impôts (všeobecný daňový zákoník). Před zavedením eura její výše činila 100 FRF za tunu mouky, krupice a krupičky z měkké pšenice.

11 Článek 1 odst. 1 zákona č. 2000-517 ze dne 15. června 2000, kterým se vláda zmocňuje k vydání legislativního nařízení o úpravě hodnoty některých částek vyjádřených v právních předpisech ve francích na eura (JORF ze dne 16. června 2000, s. 9063), stanoví, že vláda je oprávněna legislativním nařízením přijmout nezbytná opatření k úpravě přechodu některých částek vyjádřených v právních předpisech ve francouzských francích na eura.

12 Legislativní nařízení č. 2000-916 ze dne 19. září 2000 o úpravě výše některých částek vyjádřených v právních předpisech ve francích na eura (JORF ze dne 22. září 2000, s. 14877) přijaté na základě uvedeného zákona stanovilo částku daně na 16 eur od 1. ledna 2002.

13 Článek 1 uvedeného legislativního nařízení stanoví:

„V souladu s článkem 14 nařízení [č. 974/98] se částky vyjádřené ve francích obsažené v právních předpisech [...] k 1. lednu 2002 nahrazují částkami v eurech, přičemž se použije oficiální koeficient a pravidla Společenství pro zaokrouhlování.

[...]“

14 Podle zprávy prezidenta republiky týkající se legislativního nařízení č. 2000-916 (JORF ze dne 22. září 2000, s. 14876):

„Nařízení Společenství č. 1103/97 [...] a č. 974/98 [...] stanoví, že odkazují-li právní předpisy na národní měnové jednotky, považují se tyto odkazy od 1. ledna 2002 za odkazy na jednotku euro podle oficiálního přepočítacího koeficientu 6,55957 [FRF] za 1 euro, se zaokrouhlením na dvě desetinná místa.

Výsledek získaný použitím těchto pravidel bude v některých případech málo čitelný a zapamatovatelný, což v důsledku způsobuje riziko obtížnějšího použití předpisů, ve kterých se dotčené měnové odkazy vyskytují.

Pro zachování srozumitelnosti právní úpravy, a tím zjednodušení jejího správného použití se tedy jeví nezbytné stanovit měnové částky uvedené v některých předpisech v eurech bez desetinných míst nebo ve výraznějších hodnotách.

[...]

Toto legislativní nařízení, přijaté na základě zmocnění [uděleného zákonem č. 2000-517], se řídí následujícími zásadami.

Jelikož úpravu předpisů je třeba odůvodnit snahou o zachování jejich čitelnosti, jsou v první řadě změněny pouze peněžní částky, které mohou být v tomto ohledu pouze obtížně vyjádřeny hodnotami se dvěma desetinnými místy za čárkou.

Prosté použití pravidel Společenství pro přepočet a zaokrouhlování musí zůstat zásadou a úpravy výjimkou. Z toho vyplývá, že částky již vyjádřené v centech nejsou v zásadě měněny.

[...]

Veškeré úpravy vstupují v platnost dne 1. ledna 2002, dnem konečného a úplného nahrazení franku eurem.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 15 Jelikož Estager měla za to, že použití nařízení č. 1103/97, č. 974/98 a č. 2866/98 mělo vést ke stanovení částky daně ve výši 15,24 eur, a nikoli ve výši 16 eur, požádala dopisem ze dne 12. března 2002 receveur principal o vrácení části daně zaplacené touto společností od 1. ledna 2002.
- 16 Rozhodnutím ze dne 26. března 2002 receveur principal tuto žádost o vrácení zamítl.
- 17 Dne 24. března 2002 podala Estager u předkládajícího soudu žalobu proti receveur principal za účelem vrácení částek, které byly podle ní zaplaceny neprávem.
- 18 Za tohoto stavu tribunal de grande instance de Brive-la-Gaillarde rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Jsou ustanovení legislativního nařízení č. 2000-916 [...] týkající se přepočtu daně [...] uplatňované na produkci mouky, krupice a krupičky z měkké pšenice ze 100 [FRF] na 16 eur v souladu s nařízením Společenství týkajícími se zavedení eura?“

K předběžné otázce

- 19 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda nařízení č. 1103/97 a č. 974/98 brání vnitrostátní právní úpravě, kterou byla při přepočtu na eura částky takové daně, jako je daň dotčená v původním řízení, tato částka převedena na částku vyšší, než by byla částka vyplývající z použití pravidel pro přepočet stanovených v uvedených nařízeních.
- 20 Pro zodpovězení této otázky je třeba vycházet jak ze znění ustanovení uvedených nařízení, tak i z jejich účelu.
- 21 V tomto ohledu je namístě připomenout, že Soudní dvůr již měl v bodech 30 až 34 svého rozsudku ze dne 14. září 2004, *Verbraucher-Zentrale Hamburg* (C-19/03, Sb. rozh. s. I-8183), příležitost přezkoumat účel nařízení č. 1103/97.
- 22 Z tohoto přezkumu vyplývá, že cílem tohoto nařízení je zajistit, že přechod na jednotnou měnu se uskuteční, aniž by byly dotčeny závazky, které na sebe již dříve vzali občané a podniky. Z tohoto hlediska čtvrtý bod jeho odůvodnění stanoví, že „[...] právní jistota v raném stadiu umožní občanům a podnikům optimální přípravu“. Podle sedmého bodu jeho odůvodnění „[...] je všeobecně přijímanou právní zásadou, že zavedení nové měny neovlivňuje trvání smluv a jiných právních nástrojů“. Tentýž bod odůvodnění dále uvádí, že cílem ustanovení nařízení č. 1103/97, která se týkají uvedeného trvání, je „poskytnout právní jistotu a transparentnost hospodářským subjektům, a zejména spotřebitelům [...]“. Článek 3 první věta uvedeného nařízení stanoví, že „[z]avedení eura nepůsobí změnu jakýchkoli ustanovení právních nástrojů, ani osvobození od dluhu, ani neopravňuje k nesplnění právních závazků, ani nepřiznává některé ze stran oprávnění takový právní nástroj jednostranně změnit či ukončit jeho platnost“ (výše uvedený rozsudek *Verbraucher-Zentrale Hamburg*, bod 31).
- 23 Mimoto je třeba připomenout, že podle článku 7 nařízení č. 974/98 „[n]ahrazení měny jednotlivých zúčastněných členských států eurem nemění samo o sobě denominaci právních nástrojů existujících ke dni nahrazení“.
- 24 K dosažení cíle neutrality přechodu na euro rovněž přispívá i stanovení pravidel týkajících se přepočtů. Snaha o co možná největší neutralitu těchto postupů pro občany i podniky totiž předpokládá, jak uvádí dvanáctý bod odůvodnění nařízení č. 1103/97, že bude zabezpečena „vysoká míra přesnosti při přepočtech“. Článek 4 odst. 1 téhož nařízení stanoví, že přepočítací koeficienty jsou „vyjádřeny na šest platných číslic“. Tentýž článek ve svém odstavci 2 dále stanoví, že „[p]řepočítací koeficienty nebudou při přepočtech zaokrouhlovány ani upravovány [...]“, a ve svém odstavci 3, že „[i]nverzní koeficienty odvozené z přepočítacích koeficientů se nebudou používat“, přičemž toto posledně uvedené ustanovení podle desátého bodu odůvodnění téhož nařízení směřuje k tomu, aby bylo zamezeno „závažným nepřesnostem, zejména v případě vysokých částek“ (výše uvedený rozsudek *Verbraucher-Zentrale Hamburg*, bod 32).
- 25 Zásada trvání právních nástrojů a cíl neutrality přechodu na euro se použijí na „ustanovení“ nebo „denominaci“ „právních nástrojů“ ve smyslu nařízení č. 1103/97 a č. 974/98.
- 26 Je přitom nepochybné, že částka takové daně, jako je daň dotčená v původním řízení, představuje „ustanovení právního nástroje“ ve smyslu článku 3 nařízení č. 1103/97.

- 27 Je tudíž třeba přezkoumat, zda nařízení č. 1103/97 a č. 974/98 brání vnitrostátní právní úpravě, kterou byl při přechodu na euro současně proveden přepočítání na eura a zvýšení částky takové daně.
- 28 Ve věci v původním řízení je nesporné, že francouzský zákonodárce přijetím legislativního nařízení č. 2000-916 zamýšlel při stanovení částky daně uplatnit právní předpisy Společenství týkající se zavedení eura.
- 29 Jak totiž vyplývá jak ze zprávy prezidentu republiky týkající se legislativního nařízení č. 2000-916, tak z jasného znění jeho čl. 1 odst. 1, toto legislativní nařízení má podle nařízení č. 1103/97 a č. 974/98, jakož i podle oficiálního přepočítacího koeficientu od 1. ledna 2002 nahradit částky vyjádřené v právních předpisech ve francouzských francích částkami v eurech.
- 30 Z této zprávy a z článku 2 legislativního nařízení č. 2000-916 rovněž vyplývá, že pro zachování srozumitelnosti právní úpravy a zjednodušení jejího použití je cílem některých ustanovení tohoto legislativního nařízení upravit některé částky v eurech vypočítané na základě pravidel Společenství pro přepočítání uvedených v článku 1 téhož legislativního nařízení.
- 31 Francouzská vláda a Komise Evropských společenství přitom ve svých písemných vyjádřeních nezpochybňují, že ke zvýšení částky daně skutečně došlo, jelikož jak posledně uvedené, tak Estager společně uznávají, že striktní použití jednak přepočítacího koeficientu mezi eurem a francouzským frankem neodvolatelně stanoveného článkem 1 nařízení č. 2866/98, a jednak pravidel pro zaokrouhlování stanovených v článku 5 nařízení č. 1103/97 by muselo vést ke stanovení částky daně ve výši 15,24 eur, a nikoli 16 eur.
- 32 V tomto ohledu je sice pravda, že jak uvádí francouzská vláda, nařízení č. 1103/97 a č. 2866/98 nijak nezasáhla do daňové pravomoci členských států a jejich možnosti zvýšit částku svých daní, nic to však nemění na tom, že přepočítání částky daně na eura musí za okolností, jako jsou okolnosti sporu v původním řízení, být proveden v souladu s ustanoveními nařízení č. 1103/97, jakož i se zásadou trvání právních nástrojů a s cílem neutrality přechodu na eura.
- 33 To zahrnuje zejména požadavky právní jistoty a transparentnosti umožňující chránit očekávání hospodářských subjektů při zavádění eura. Jak totiž vyplývá ze sedmého bodu odůvodnění nařízení č. 1103/97, cílem ustanovení téhož nařízení týkajících se trvání smluv a jiných právních nástrojů je zajistit právní jistotu a transparentnost pro hospodářské subjekty.
- 34 Z toho vyplývá, že pokud členský stát současně provede přepočítání na eura a zvýší částku daně, jak je tomu ve věci v původním řízení, musí zajistit, aby byla pro hospodářské subjekty zachována právní jistota a transparentnost.
- 35 Dodržování těchto požadavků předpokládá zejména, že uvedené subjekty mohou v dotčených právních předpisech jasně odlišit rozhodnutí orgánů tohoto členského státu o zvýšení částky daně od postupu při přepočtu této částky na eura.
- 36 Předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda je tomu tak ve věci v původním řízení.
- 37 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že nařízení č. 1103/97 a č. 974/98 je třeba vykládat tak, že brání vnitrostátní právní úpravě, kterou byla při přepočtu na eura částky takové daně, jako je daň dotčená

v původním řízení, tato částka převedena na částku vyšší, než by byla částka vyplývající z použití pravidel pro přepočty stanovených v těchto nařízeních, ledaže toto zvýšení splňuje požadavky právní jistoty a transparentnosti zaručené uvedenými nařízením, což znamená, že dotčené právní předpisy umožňují jasně odlišit rozhodnutí orgánů členského státu o zvýšení této částky daně od postupu při přepočtu této částky na eura. Předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda je tomu tak ve věci, která mu byla předložena.

K nákladům řízení

- 38 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Nařízení Rady (ES) č. 1103/97 ze dne 17. června 1997 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura a nařízení Rady (ES) č. 974/98 ze dne 3. května 1998 o zavedení eura je třeba vykládat tak, že brání vnitrostátní právní úpravě, kterou byla při přepočtu na eura částky takové daně uplatňované na produkci mouky, krupice a krupičky z měkké pšenice dodanou nebo uváděnou na trh za účelem lidské spotřeby, jako je daň dotčená v původním řízení, tato částka převedena na částku vyšší, než by byla částka vyplývající z použití pravidel pro přepočty stanovených v těchto nařízeních, ledaže toto zvýšení splňuje požadavky právní jistoty a transparentnosti zaručené uvedenými nařízením, což znamená, že dotčené právní předpisy umožňují jasně odlišit rozhodnutí orgánů členského státu o zvýšení částky daně od postupu při přepočtu této částky na eura. Předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda je tomu tak ve věci, která mu byla předložena.

Podpisy.

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 14. září 2004.

Ve věci C-19/03,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES,

podaná Landgericht München I (Německo), rozhodnutím ze dne 17. prosince 2002, zapsaným do rejstříku Soudního dvora dne 20. ledna 2003, v řízení

Verbraucher-Zentrale Hamburg eV

proti

O2 (Germany) GmbH & Co. OHG,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, C. Gulmann, J.-P. Puissechet (zpravodaj) a J. N. Cunha Rodrigues, předsedové senátů, R. Schintgen, F. Macken, N. Colneric a S. von Bahr, soudci,

generální advokát: M. Poiares Maduro,

vedoucí soudní kanceláře: M. Múgica Arzamendi, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. ledna 2004,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za O2 (Germany) GmbH & Co. OHG P. Neuwaldem, Rechtsanwalt,

– za Komisi Evropských společenství U. Wölkerem a P. Aaltem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 25. března 2004,

vydává tento

Rozsudek

Odůvodnění rozsudku

1. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 5 nařízení Rady (ES) č. 1103/97 ze dne 17. června 1997 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura (Úř. věst. L 162, s. 1; Zvl. vyd. 10/01, s. 81)

2. Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Verbraucher-Zentrale Hamburg eV (dále jen „Verbraucher-Zentrale“) a O2 (Germany) GmbH & Co. OHG (dále jen „O2“), týkajícího se podmínek, za nichž posledně uvedená společnost přepočítla na eura a zaokrouhlila cenu za minutu telefonních hovorů, která byla uvedena v jejích smlouvách a až do té doby byla vyjádřena v německých markách.

Právní rámec Společenství

3. Podle článku 3 nařízení č. 1103/97,

„[z]avedení eura nepůsobí změnu jakýchkoli ustanovení právních nástrojů, ani osvobození od dluhu, ani neopravňuje k nesplnění právních závazků, ani nepříznává některé ze stran oprávnění takový právní nástroj jednostranně změnit či ukončit jeho platnost. Toto ustanovení se použije, nedohodnou-li se strany jinak.“

4. Článek 4 téhož nařízení stanoví:

„1. Přepočítací koeficienty budou přijaty v podobě jednoho eura vyjádřeného v jednotlivých národních měnách zúčastněných členských států. Budou vyjádřeny na šest platných číslic.

2. Přepočítací koeficienty nebudou při přepočtech zaokrouhovány ani upravovány na méně platných číslic.

3. Přepočítací koeficienty se použijí pro přepočty mezi jednotkou euro a národními měnovými jednotkami v obou směrech. Inverzní koeficienty odvozené z přepočítacích koeficientů se nebudou používat.

4. Peněžní částky, které mají být přepočteny z některé národní měnové jednotky na jinou, budou nejprve přepočteny na peněžní částku vyjádřenou v jednotce euro, přičemž tato částka smí být zaokrouhlena, avšak nejméně s přesností na tři desetinná místa, a poté budou přepočteny na druhou národní měnovou jednotku. Jiný způsob přepočtu lze použít jen tehdy, přinese-li stejné výsledky.“

5. Článek 5 uvedeného nařízení stanoví:

„Peněžní částky, které mají být zaplacený či vyúčtovány, budou při zaokrouhlování po přepočtu na jednotku euro podle článku 4 zaokrouhleny nahoru nebo dolů na nejbližší cent. Při přepočtu na národní měnovou jednotku budou peněžní částky, které mají být zaplacený nebo vyúčtovány, zaokrouhleny nahoru nebo dolů na nejbližší dílčí jednotku, nebo pokud taková dílčí jednotka neexistuje, na nejbližší existující jednotku, anebo podle vnitrostátních právních předpisů nebo zvyklostí na násobek nebo zlomek dílčí jednotky nebo národní měnové jednotky. Vede-li použití přepočítacího koeficientu k výsledku nacházejícímu se přesně ve středu, zaokrouhlí se částka nahoru.“

6. Nařízení Rady (ES) č. 974/98 ze dne 3. května 1998 o zavedení eura (Úř. věst. L 139, s. 1; Zvl.vyd. 10/01, s. 111) ve svém článku 14 stanoví:

„Odkazují-li právní nástroje existující ke konci přechodného období na národní měnové jednotky, považují se tyto odkazy za odkazy na jednotku euro podle příslušných přepočítacích koeficientů. Použijí se pravidla pro zaokrouhlování stanovená v nařízení (ES) č. 1103/97.“

7. Podle článku 13 nařízení č. 974/98 se výše uvedený článek 14 zejména použije „od konce přechodného období“, přičemž toto období je vymezeno v článku 1 tohoto nařízení jako „období počínající 1. lednem 1999 a končící 31. prosincem 2001“.

8. Na základě článku 1 nařízení Rady (ES) č. 2866/98 ze dne 31. prosince 1998 o přepočítacích koeficientech mezi eurem a měnami členských států přijímajících euro (Úř. věst. L 359, s. 1) činí neodvolatelně stanovený přepočítací koeficient mezi eurem a německou markou 1 EUR za 1,95583 DEM.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

9. O2, jejíž obchodní firma až do dubna 2002 zněla VIAG Interkom GmbH & Co., má sídlo v Mnichově (Německo). Provozuje mobilní telefonní síť. Její smlouvy o poskytování mobilních telefonních služeb stanoví, že její tarify se zakládají na

ceně za minutu hovoru, která se liší v závislosti na tarifní nabídce zvolené zákazníkem, a že provolaný čas je účtován po časovém úseku v délce deseti sekund.

10. Před přechodem na euro byla cena za minutu hovoru jednotlivých tarifních nabídek O2 uváděna v německých markách s přesností na dvě desetinná místa, například 0,05 DEM u jednoho z tarifů (tarif „Genion Home“, který se použil na hovory uskutečněné po 21. hodině do pevné sítě). Při tomto tarifu činila cena za každý časový úsek 0,00833 DEM a cena hovoru v délce deseti minut 0,5 DEM.

11. V průběhu léta 2001 O2 přepočítala na eura částky, které byly v jejich smlouvách uvedeny v DEM. Na základě použití přepočítacího koeficientu ve výši 1,95583 DEM za 1 EUR, stanoveného v článku 1 nařízení č. 2866/98, byla cena za minutu hovoru pro výše uvedený tarif, která – při vyjádření na pouhých pět desetinných míst – činila 0,02556 EUR, zaokrouhlena na nejbližší eurocent, tedy byla zaokrouhlena nahoru, a v důsledku toho byla stanovena na 0,03 EUR.

12. Verbraucher-Zentrale (sdružení oprávněné činit právní kroky proti porušování právních předpisů na ochranu spotřebitelů) shledalo, že použití přepočítacího koeficientu a zaokrouhlení způsobily zvýšení ceny hovoru v tomto tarifu, když cena za jeden hovor v délce deseti minut činila 0,3 EUR, čili 0,59 DEM namísto dřívějších 0,5 DEM, a mělo za to, že O2 porušila zásady trvání smluv a co nejvyšší míry přesnosti při přepočtu, které jsou vyjádřeny v nařízeních č. 1103/97 a 2866/98.

13. Žalobou ze dne 20. února 2002 zahájilo řízení u Landgericht, když u tohoto soudu uplatnilo, že cena za minutu hovoru uvedená ve smlouvách O2 není peněžní částkou, která má být zaplacená či vyúčtována ve smyslu článku 5 nařízení č. 1103/97. Podle něj je tato cena pouze mezitímní částkou, která by neměla být předmětem zaokrouhlování. Přepočet a zaokrouhlení této ceny mají negativní důsledky pro spotřebitele, zatímco účelem nařízení č. 1103/97 je právě jejich ochrana.

14. O2 naopak zastávala názor, že cena za minutu hovoru představuje určující znak pro porovnání cen mezi provozovateli mobilních telefonních sítí a zároveň jako každá cena částku, která má být spotřebitelem zaplacená, ve smyslu článku 5 nařízení č. 1103/97, jakož i částku, která má být vyúčtována, ve smyslu téhož článku. Uvedení ceny za minutu hovoru s přesností na více desetinných míst by bylo v rozporu se zásadami jasnosti a pravdivosti cen uvedenými ve vnitrostátní právní úpravě o uvádění cen. O2 nadto uvedla, že cena za minutu hovoru v jiných tarifech, než jsou tarify, které uvedlo Verbraucher-Zentrale jako příklad, v důsledku přepočtu a zaokrouhlení klesla, takže zákazníkům O2 v celkovém výsledku nebyly na újmu podmínky, za nichž tato společnost provedla přechod na euro.

15. Landgericht měl za to, že ochrana spotřebitelů je cíl, který je sledován nařízením č. 1103/97. Uvedl, že vnitrostátní právní úprava o uvádění cen v žádném ohledu nenutila O2 k přepočtu jejich cen za minutu hovoru na eura a k jejich zaokrouhlení a že jejich uvedení v markách mohlo splnit požadavky této vnitrostátní právní úpravy. Zdůraznil, že porušení článku 5 nařízení č. 1103/97 by mohlo být shledáno pouze tehdy, pokud by ceny za minutu hovoru uvedené ve smlouvách nebyly částkami, které mají být zaplacené nebo vyúčtovány ve smyslu tohoto ustanovení, a pokud by z uvedeného nařízení vyplývalo, že částky jiné než ty, které mají být zaplacené nebo vyúčtovány, nemohly být zaokrouhleny.

16. Landgericht, který předně upřel svou pozornost na doslovné znění článku 5 nařízení č. 1103/97, měl za to, že cena za minutu hovoru je pouhým základem

pro výpočet, a není tudíž částkou, kterou platí zákazník, ani částkou, kterou účtuje O2. Domníval se, že O2 se tímto přepočtem a zaokrouhlením vyhnula svému smluvnímu závazku poskytnout telefonní služby za určitou cenu za minutu hovoru, kdežto článek 3 nařízení č. 1103/97 stanoví, že zavedení eura a nezbytné přepočty s tím spojené nemohou odůvodnit nedodržování právních povinností. Uvedl však, že cena za minutu hovoru ve skutečnosti pro spotřebitele představuje určující znak pro porovnávání a že z hlediska přechodu na euro není vhodné, aby tato cena byla i nadále uváděna v národní měně nebo s přesností na neomezený počet desetinných míst.

17. Landgericht München se rozhodl přerušit řízení, maje za to, že tak vyšel najevo rozpor mezi doslovným výkladem a teleologickým výkladem nařízení č. 1103/97, a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba první větu článku 5 nařízení č. 1103/97 vykládat tak, že v rámci soukromoprávních smluvních vztahů lze zaokrouhlit jediné konečnou částku k fakturaci nebo jednotlivou částku uvedenou ve faktuře, nebo představuje cena za jednotku/tarif (zde cena za minutu hovoru), které byly rovněž smluvně ujednány, peněžní částku, která má být zaplacená či vyúčtována ve smyslu výše uvedeného ustanovení? Je při rozhodování o otázce, zda je určitý tarif peněžní částkou, která má být zaplacená či vyúčtována ve smyslu článku 5 nařízení č. 1103/97, směrodatné, že se tento tarif určuje jako určitý násobek (v projednávaném případě šestinásobek) jednotky, která slouží jako základ (v projednávaném případě časový úsek v délce deseti sekund) pro výpočet konečné částky k fakturaci, nebo že tento tarif představuje z hlediska spotřebitele určující znak?

2) Je třeba nařízení č. 1103/97 (zejména článek 5) vykládat tak, že obsahuje taxativní úpravu, na jejímž základě částky jiné než částky, které mají být zaplacené či vyúčtovány (pokud se takové částky vyskytují), nemohou být zaokrouhleny způsobem popsaným v článku 5, takže musí být i nadále uváděny v dřívější národní měně nebo je třeba uvádět přesnou částku, která byla výsledkem přepočtu?“

K první otázce

18. Svou první otázkou se předkládající soud v podstatě táže, zda určitý tarif, jakým je cena za minutu hovoru, za kterou O2 svým zákazníkům fakturuje telefonní spojení, představuje peněžní částku, která má být zaplacená či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97, či zda pouze konečná částka, která je spotřebiteli ve skutečnosti fakturována, může představovat takovou peněžní částku.

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

19. O2 zastává názor, že správně použila pravidlo pro zaokrouhlování stanovené v první větě článku 5 nařízení č. 1103/97 a že její zákazníci v celkovém výsledku touto volbou nebyli postiženi, jelikož přechod na euro vedl ke zvýšení i snížení sazeb podle toho, která cena za minutu hovoru byla použita.

20. O2 má za to, že spor v původním řízení se týká výlučně možnosti přepočítat na eura a zaokrouhlit ceny za minutu hovoru, a nikoliv způsobu zaokrouhlování těchto cen po přepočtu. Význam má tudíž jediné výklad článku 4 nařízení č. 1103/97, který se týká možností přepočtu a zaokrouhlování, když první věta článku 5 tohoto nařízení pouze stanoví způsob zaokrouhlení peněžních částek.

21. O2 uplatňuje, že jednala v souladu s ustanoveními čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení č. 1103/97. Přepočítací koeficienty při přepočtu nezaokrouhlila ani neupravila na méně platných číslic a použila přepočítací koeficient stanovený pro přepočet

německých marek na eura. Pokud jde o čl. 4 odst. 4 téhož nařízení, ten není v projednávaném případě použitelný, jelikož nedošlo k přepočtu žádné peněžní částky z některé národní měny do jiné.

22. Tyto články ani žádné jiné ustanovení práva Společenství neomezují použití pravidla pro zaokrouhlování uvedeného v první větě článku 5 nařízení č. 1103/97 na celkovou částku ve skutečnosti fakturovanou spotřebiteli. Článek 4 uvedeného nařízení zvláště neobsahuje žádné pravidlo, které by zakazovalo přepočet a zaokrouhlení takové částky, jakou je cena za minutu hovoru, která představuje směrodatnou částku sjednanou se spotřebitelem jako jednotku pro fakturaci hovorů. Komise nadto připustila, že obě metody přepočtu, z nichž první spočívá v přepočtu každé z mezitímních částek a druhá spočívá v tom, že se přepočítává až konečná částka, jsou slučitelné s pravidly pro zaokrouhlování, která jsou vymezena v nařízeních týkajících se eura.

23. O2 konečně zastává názor, že cena za minutu hovoru představuje se spotřebitelem sjednanou peněžní částku, která má být zaplacená, a tudíž ve skutečnosti odpovídá „peněžní částce, která má být zaplacená“ ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97, na kterou se použije pravidlo pro zaokrouhlování. V každém případě je třeba na tuto cenu na základě fakturace hovorů nahlížet jako na „peněžní částku, která má být vyúčtována“, ve smyslu téhož ustanovení. Pro zkoumání předběžné otázky je bezvýznamné, zda se tarif, jakým je cena za minutu hovoru, určuje jako určitý násobek jednotky, která slouží jako základ pro výpočet konečné částky k fakturaci, nebo zda tarif představuje z hlediska spotřebitele rozhodný referenční údaj.

24. Komise se domnívá, že nařízení č. 1103/97 nepodává vymezení peněžních částek, „které mají být zaplacené či vyúčtovány“. Z jedenáctého bodu odůvodnění tohoto dokumentu, podle něhož zavedení eura „vyžaduje“ zaokrouhlování peněžních částek, vyplývá, že pravidla pro zaokrouhlování by se měla použít pouze v míře nezbytné k přechodu na euro.

25. Jelikož nejmenší dílčí jednotkou eura je cent, je třeba každou částku, která z praktických důvodů nemůže být dělena na menší jednotky, než je tato nejmenší dílčí jednotka, považovat za částku, která má být zaplacená či vyúčtována, a v důsledku toho je třeba, aby byla zaokrouhlena na nejbližší cent. Tak tomu je rovněž například u peněžitých závazků či částek uvedených na výpisech z účtu nebo v účetních rozvahách.

26. Naproti tomu částka, jakou je cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, která slouží výlučně k výpočtu takových částek, u nichž by zvýšená míra přesnosti nevedla k žádným praktickým potížím, by měla být považována za mezitímní částku, kterou není třeba zaokrouhlovat za podmínek stanovených v článku 5 nařízení č. 1103/97. Skutečnost, že cena za minutu hovoru pro spotřebitele představuje určující srovnávací znak, nemá na tento rozbor žádný dopad. Mimoto některé subjekty, kteří jsou soutěžiteli O2, zaokrouhlily své ceny za minutu hovoru přepočtené na eura na čtyři desetinná místa, a nikoliv na nejbližší cent.

27. První věta článku 5 nařízení č. 1103/97 by tudíž měla být vykládána tak, že se nevztahuje na částky, jakými jsou ceny za minutu hovoru uvedené ve smlouvách O2.

Odpověď Soudního dvora

28. Nařízení č. 1103/97 nepodává žádné vymezení pojmu „peněžní částky, které mají být zaplacené či vyúčtovány“, uvedeného v první větě jeho článku 5.

29. I když znění tohoto ustanovení jasně předpokládá, že do tohoto pojmu jsou zahrnuty i ednak částky, které zavdávají příčinu k platbě ze strany spotřebitele, totiž veškeré peněžité závazky, a jednak částky zapisované do účetních dokladů nebo výpisů z účtu, neumožňuje ihned určit, zda tento pojem pokrývá rovněž peněžité částky, jakými jsou ceny za minutu hovoru používané O2, které slouží jako základ pro výpočet ceny, kterou má zaplatit spotřebitel.

30. Jelikož znění nařízení č. 1103/97 neobsahuje žádný jiný údaj, je třeba se soustředit na jeho účel.

31. Z jeho odůvodnění a ustanovení jako celku vyplývá, že toto nařízení směřuje k tomu, aby bylo zabezpečeno, že přechod na jednotnou měnu se uskuteční, aniž by byly dotčeny závazky, které na sebe již dříve vzali občané a podniky. Z tohoto hlediska čtvrtý bod jeho odůvodnění stanoví, že „[...] právní jistota v raném stadiu umožní občanům a podnikům optimální přípravu“. Podle sedmého bodu jeho odůvodnění „je všeobecně přijímanou právní zásadou, že zavedení nové měny neovlivňuje trvání smluv a jiných právních nástrojů“. Tentýž bod odůvodnění dále specifikuje, že cílem ustanovení nařízení č. 1103/97, která se týkají trvání smluv, je „poskytnout právní jistotu a průhlednost hospodářským subjektům a zejména spotřebitelům [...]“. První věta článku 3 nařízení č. 1103/97 stanoví, že „[z]avedení eura nepůsobí změnu jakýchkoli ustanovení právních nástrojů, ani osvobození od dluhu, ani neopravňuje k nesplnění právních závazků, ani nepřiznává některé ze stran oprávnění takový právní nástroj jednostranně změnit či ukončit jeho platnost“.

32. Na dosažení cíle neutrality přechodu na euro má účast i stanovení pravidel týkajících se postupů při přepočtu. Sledování co možná největší neutrality těchto postupů na straně občanů i podniků totiž předpokládá, jak naznačuje dvanáctý bod odůvodnění výše uvedeného nařízení, že bude zabezpečena „vysoká míra přesnosti při přepočtech“. Článek 4 odst. 1 nařízení č. 1103/97 tak stanoví, že přepočítací koeficienty jsou „vyjádřeny na šest platných číslic“. Tentýž článek ve svém odstavci 2 dále specifikuje, že „[p]řepočítací koeficienty nebudou při přepočtech zaokrouhlovány ani upravovány na méně platných číslic“, a ve svém odstavci 3, že „[i]nverzní koeficienty odvozené z přepočítacích koeficientů se nebudou používat“, přičemž tento posledně uvedený pokyn podle desátého bodu odůvodnění nařízení č. 1103/97 směřuje k tomu, aby bylo zamezeno „závažným nepřesnostem, zejména v případě vysokých částek“.

33. Ve jménu téhož cíle neutrality přechodu na euro nařízení č. 1103/97 v jedenáctém bodě svého odůvodnění stanoví, že pravidla pro zaokrouhlování peněžních částek „nemají vliv na žádnou zaokrouhlovací praxi, zvyklosti nebo vnitrostátní předpisy pro zaokrouhlování, které zajišťují vyšší stupeň přesnosti pro mezivýpočty“.

34. Z tohoto zkoumání účelu nařízení č. 1103/97, a zejména z odkazu, který obsahuje jedenáctý bod jeho odůvodnění, na vnitrostátní předpisy v oblasti zaokrouhlování peněžních částek vyplývá, že toto nařízení stanoví pouze minimální pravidla týkající se zaokrouhlování určitých částek a ponechává vnitrostátním orgánům, aby usilovaly o udržování a přijímání pravidel, která umožní lépe přispět k dosažení cíle neutrality přechodu na jednotnou měnu. Samotné znění tohoto jedenáctého bodu odůvodnění naznačuje, že cílem podmínek zaokrouhlování peněžních částek uvedených v nařízení č. 1103/97 není taxativně upravit mezivýpočty, které se týkají těchto částek.

35. Pokud by pak první věta článku 5 nařízení č. 1103/97 byla vykládána tak, že se vztahuje na veškeré peněžní částky, včetně peněžních částek, které nezavdávají příčinu k platbě ani k účetnímu zápisu, vyžadovala by tato věta

dodržování pravidla pro zaokrouhlování, jež by neodpovídalo ve všech případech stupni přesnosti, který si žádá cíl neutrality zavedení eura, což by v důsledku mohlo být na újmu přesnějším pravidlům existujícím na vnitrostátní úrovni.

36. První věta článku 5 nařízení č. 1103/97 tudíž nesmí být vykládána extenzivně. Vztahovat se může, jak správně uvádí Komise, pouze na peněžní částky uvedené v bodu 29 tohoto rozsudku, u nichž je zaokrouhlení na nejbližší cent nejen odůvodněné, ale rovněž nezbytné z praktických důvodů, ať již obchodních, účetních či finančních.

37. Jelikož totiž nejmenší dílčí jednotkou eura je cent, může být cena, která je ve skutečnosti placena spotřebitelem, pokud tuto cenu hradí v hotovosti, vyjádřena nejvýše s přesností na nejbližší cent. Stejně tak pakliže jsou faktury zaokrouhleny na nejbližší cent, mohou být účetní zápisy a výpisy z účtu, které odpovídají těmto fakturám, vyjádřeny nejvýše s toutéž mírou přesnosti.

38. Rozvoj elektronických platebních prostředků, jakými jsou platební karty a bankovní převody, jistě mohl otevřít prostor pro stupeň přesnosti jdoucí nad rámec této nejmenší dílčí jednotky. Zřejmé praktické důvody však vyloučily, aby na občany a na podniky byly kladeny takové požadavky, které ostatně v každém případě nemohly být dodrženy pro platby v hotovosti.

39. Zákodárce Společenství, vědom si nevyhnutelných nepřesností spjatých se zaokrouhlováním peněžních částek na nejbližší cent, se tudíž omezil na to, aby stanovil, že tuto praxi je třeba použít na peněžní částky, které zavádají příčinu k platbě nebo účetním zápisům, a aby v poslední větě článku 5 nařízení č. 1103/97 dále specifikoval, že „[v]jede-li použití přepočítacího koeficientu k výsledku nacházejícímu se přesně ve středu, zaokrouhlí se částka nahoru“.

40. Pokud jde o tarif, jakým je cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, neexistuje žádný praktický důvod, aby jeho částka byla ve všech případech zaokrouhlena na dvě desetinná místa. Jednotkovou sazbu za zboží a služby bude totiž pravděpodobně možné vyjádřit s vyšší mírou přesnosti, jak o tom svědčí praxe řady hospodářských subjektů. Taková částka především není ve skutečnosti spotřebiteli fakturována a jím placena a jako taková není zapisována do žádného účetního dokladu nebo výpisu z účtu. Za těchto podmínek nepředstavuje peněžní částku, která má být zaplacená či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97. Není jí tudíž třeba ve všech případech zaokrouhlovat na nejbližší cent.

41. Skutečnost, že tento tarif představuje určující znak ceny zboží nebo služeb nabízených spotřebiteli, je pro tento závěr bezvýznamná. Uvedení sazby s mírou přesnosti omezenou na dvě desetinná místa totiž není nezbytně nejlepším způsobem k zajištění úplné informovanosti spotřebitele.

42. Ani okolnost, že tento tarif se určuje jako určitý násobek (šestinásobek) jednotky, která slouží jako základ (časový úsek v délce deseti sekund) pro výpočet konečné částky k fakturaci, nemá vliv na odpověď na předběžnou otázku. Jelikož tento tarif není částkou, kterou skutečně platí spotřebitel, nejedná se o peněžní částku, která má být zaplacená nebo vyúčtována, ve smyslu nařízení č. 1103/97, bez ohledu na jeho strukturu či jeho způsob výpočtu.

43. Je tudíž třeba na první předběžnou otázku odpovědět tak, že tarif, jakým je cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, nepředstavuje peněžní částku, která má být zaplacená či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97, a není jí tudíž třeba ve všech

případech zaokrouhlovat na nejbližší cent. Skutečnost, že se tarif určuje jako určitý násobek jednotky, která slouží jako základ pro výpočet konečné částky k fakturaci, nebo že uvedený tarif představuje pro spotřebitele určující prvek ceny zboží nebo služeb, je pro toto posouzení bezvýznamná.

K druhé otázce

44. Svou druhou otázkou se předkládající soud v podstatě táže, zda je třeba nařízení č. 1103/97, zejména první větu jeho článku 5, vykládat tak, že brání tomu, aby částky jiné než částky, které mají být zaplacený nebo vyúčtovány, byly zaokrouhleny na nejbližší cent.

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

45. O2 zastává názor, že veškeré peněžní částky představují částky, které mají být zaplacený či vyúčtovány, a že mohou být předmětem přepočtu, a v důsledku toho i zaokrouhlení způsobem vymezeným v první větě článku 5 nařízení č. 1103/97. Pokud by se u některých peněžních částek nejednalo o peněžní částku, která má být zaplacená či vyúčtována, vztahovala by se na ně pravidla pro zaokrouhlování obsažená v nařízení a musela by zůstat vyjádřena v dřívější národní měně nebo s přesným uvedením výsledku přepočtu, což by bylo neslučitelné s cílem rychlého přechodu na euro.

46. O2 podpůrně uplatňuje, že v případě, že by na cenu za minutu hovoru nebylo nahlíženo jako na částku, která má být zaplacená či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97, musí být toto ustanovení vykládáno tak, že nebrání tomu, aby jiné částky, jako cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, mohly být zaokrouhleny na nejbližší cent.

47. Komise má za to, že z neexistence zmínky o jiných peněžních částkách v uvedeném ustanovení nelze dovodit formální zákaz zaokrouhlování jiných částek; takový zákaz by vyžadoval výslovnou zmínku, a to i když je nařízení založeno na zásadě, podle níž musí být přepočet proveden s nejvyšší možnou mírou přesnosti. Článek 5 tudíž upravuje pouze zaokrouhlování částek, na něž odkazuje, a to tak, že stanoví minimální stupeň přesnosti a není na překážku tomu, aby vnitrostátní právo u jiných částek usilovalo o dosažení vyššího stupně přesnosti, zvláště pak u mezivýpočtů.

Odpověď Soudního dvora

48. Jak vyplývá z odpovědi na první otázku, první věta článku 5 nařízení č. 1103/97 stanoví pravidlo pro zaokrouhlování, které se použije pouze na peněžní částky, na které odkazuje. Pokud jde o ostatní ustanovení tohoto nařízení, nestanoví žádné pravidlo pro zaokrouhlování týkající se jiných peněžních částek, jakými jsou jednotkové sazby zboží a služeb nebo mezitímní částky umožňující výpočet peněžních částek, které mají být zaplacený či vyúčtovány. Nařízení č. 1103/97 totiž zvláště vzhledem k rozdílům v hodnotě mezi dřívějšími měnovými jednotkami členských států nemohlo určit jednotně pro všechny členské státy přijímající euro, jaký stupeň přesnosti se vyžaduje pro postupy zaokrouhlování, které se týkají uvedených sazeb či mezitímních částek.

49. Okolnost, že nařízení č. 1103/97 samo nestanoví stupeň přesnosti postupů zaokrouhlování, které se týkají jiných peněžních částek, však ještě neznamená, že by se tyto postupy vymykaly z obecné zásady trvání smluv, jejímž vyjádřením je článek 3 uvedeného nařízení, ani že by mohly porušovat cíl neutrality přechodu na euro sledovaný tímto nařízením.

50. Jednak pravidlo zaokrouhlení na nejbližší cent vyjádřené v první větě článku 5 nařízení č. 1103/97 a pravidlo, které jej doplňuje, obsažené v poslední větě téhož článku, podle něhož mají být určité peněžní částky zaokrouhleny na celé centy nahoru, jsou hospodářským subjektům předepsána pouze z důvodu praktické nezbytnosti.

51. Společný účinek obou těchto pravidel má za následek relativní nepřesnost ve výsledku přepočtu hodnoty zboží a služeb na eura, přičemž tato nepřesnost může jít až tak daleko, že změní způsobem nikoliv zanedbatelným smluvně ujednané ceny, a může tak být příčinou porušení zásad trvání smluv a neutrality přechodu na euro. Z toho plyne, že zaokrouhlování peněžních částek jiných než peněžních částek, na něž odkazuje první věta článku 5 nařízení č. 1103/97, na pouhá dvě desetinná místa nemůže ve všech případech odpovídat požadavku přesnosti, který ukládají uvedené zásady, a to i za předpokladu, že by taková zaokrouhlovací praxe nebyla vyloučena ustanoveními vnitrostátního práva.

52. Kromě toho z jedenáctého bodu odůvodnění nařízení č. 1103/97, které uvádí, že pravidla pro zaokrouhlování obsažená v tomto nařízení „nemají vliv na žádnou zaokrouhlovací praxi, zvyklosti nebo vnitrostátní předpisy pro zaokrouhlování, které zajišťují vyšší stupeň přesnosti pro mezivýpočty“, vyplývá, že autoři nařízení nezmocnili vnitrostátní orgány k tomu, aby se odchýlily od zásad trvání smluv a neutrality při stanovení podmínek zaokrouhlování použitelných na tarify nebo na mezitímní částky.

53. Z těchto úvah vyplývá, že i když nařízení č. 1103/97 obecně nebrání tomu, aby jiné peněžní částky než peněžní částky, na které odkazuje první věta jeho článku 5, byly zaokrouhleny na nejbližší cent, je nicméně třeba, aby touto zaokrouhlovací metodou nebyly dotčeny smluvní závazky, které na sebe vzaly hospodářské subjekty, včetně spotřebitelů, a aby neměla reálný dopad na ceny, které mají být ve skutečnosti zaplacené.

54. Tak v případě, že cena, která má být zaplacená, je výsledkem zohlednění zvýšeného počtu mezivýpočtů, může mít zaokrouhlení jednotkové sazby tohoto zboží a služeb nebo každé z mezitímních částek, které vstupují do fakturace, na nejbližší cent, reálný dopad na cenu, kterou spotřebitelé ve skutečnosti ponosou. Pokud pak nebyla předem dohodnuta mezi stranami příslušné smlouvy, je taková změna ceny v rozporu se zásadou trvání smluv a s cílem neutrality přechodu na euro, o jehož zaručení usiluje nařízení č. 1103/97.

55. Přísluší vnitrostátnímu soudu, aby ve sporu, který mu byl předložen, prověřil, zda použití pravidla pro zaokrouhlování na nejbližší cent mělo reálný dopad na částku, kterou musí uhradit spotřebitelé, a zda použití tohoto pravidla mělo vliv na smluvní závazky, které na sebe vzaly strany.

56. Přísluší tak předkládajícímu soudu, aby prověřil, zda rozhodnutí O2 zaokrouhlit veškeré své tarify za minutu hovoru na nejbližší cent mělo reálný dopad na ceny a zda má za následek porušení smluvních závazků, které na sebe vzala tato společnost ve vztahu ke svým zákazníkům.

57. Je tudíž třeba na druhou otázku odpovědět, že nařízení č. 1103/97 musí být vykládáno tak, že nebrání tomu, aby částky jiné než částky, které mají být zaplacené nebo vyúčtovány, byly zaokrouhleny na nejbližší cent, za předpokladu, že tato zaokrouhlovací praxe respektuje zásadu trvání smluv zaručenou článkem 3 tohoto nařízení a cíl neutrality přechodu na euro sledovaný uvedeným nařízením, tedy že touto zaokrouhlovací praxí nebyly dotčeny smluvní závazky, které na sebe vzaly hospodářské subjekty, včetně spotřebitelů, a že nemá reálný dopad na cenu, která má být ve skutečnosti zaplacená.

K nákladům řízení

58. Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před vnitrostátním soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Výrok

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) Tarif, jakým je cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, nepředstavuje peněžní částku, která má být zaplacená či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení Rady (ES) č. 1103/97 ze dne 17. června 1997 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura, a není jej tudíž třeba ve všech případech zaokrouhlovat na nejbližší cent. Skutečnost, že se tarif určuje jako určitý násobek jednotky, která slouží jako základ pro výpočet konečné částky k fakturaci, nebo že uvedený tarif představuje pro spotřebitele určující prvek ceny zboží nebo služeb, je pro toto posouzení bezvýznamná.

2) Nařízení č. 1103/97 musí být vykládáno tak, že nebrání tomu, aby částky jiné než částky, které mají být zaplacené nebo vyúčtovány, byly zaokrouhleny na nejbližší cent, za předpokladu, že tato zaokrouhlovací praxe respektuje zásadu trvání smluv zaručenou článkem 3 tohoto nařízení a cíl neutrality přechodu na euro sledovaný uvedeným nařízením, tedy že touto zaokrouhlovací praxí nebyly dotčeny smluvní závazky, které na sebe vzaly hospodářské subjekty, včetně spotřebitelů, a že nemá reálný dopad na cenu, která má být ve skutečnosti zaplacená.

Příloha č. 3 - právní předpisy ES upravující zavedení eura

1) Nařízení Rady (ES) č. 1103/97

Odkaz na web: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1997:162:0001:001:CS:HTML>

2) Nařízení Rady (ES) č. 974/98

Odkaz na web: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1998:139:0001:001:CS:HTML>

3) Nařízení Rady (ES) č. 2866/98

Odkaz na web: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:195:0001:01:CS:HTML>

Příloha č. 4 – obecné zákony o zavedení eura ve Slovenské republice a ve Slovinské republice

Slovenský zákon naleznete na <http://www.euro.gov.sk/data/files/3371.doc>

Slovinský zákon naleznete na <http://www.evro.si/en/slo-and-euro/documents/euro-adoption-act.pdf>